

ΕΤΑΙΡΕΙΑ ΗΠΕΙΡΩΤΙΚΗ
ΜΕΛΙΤΩΝ
19 ΑΝΝΙΝΑ

Παλιός της Αειόπειρας

ΜΗΝΙΑΙΑ ΕΦΗΜΕΡΙΣ ΕΝΗΜΕΡΩΣΕΩΣ ΤΩΝ ΑΠΑΝΤΑΧΟΥ ΑΕΤΟΠΕΤΡΙΤΩΝ (ΔΩΔΩΝΗΣ ΗΠΕΙΡΟΥ)

ΠΕΡΙΟΔΟΣ Α'
ΧΡΟΝΟΣ 12ος

ΑΡΙΘ. ΦΥΛΛΟΥ 133

ΟΚΤΩΒΡΙΟΣ 1983

Έκδοτης - Διευθυντής: ΕΥΑΓΓΕΛΟΣ Ι. ΜΑΝΟΣ
Άριστομένους 88 - Τ.Τ. 201 - Αθήνα

Ξενητεμένοι Ήπειρώτες.

Έμφυσησάτε στα παιδιά σας συνείδηση ήπειρωτική.
Είναι ιστορική ανάγκη.

Η ΑΔΕΛΦΟΤΗΤΑ ΜΑΣ

1901 — 1983 : Όγδόντα δύο χρόνια φιλανθρωπική, πατριωτική και εκπαιδευτική δραστηριότητα

Την 27(10)83 η Αδελφότητα πραγματοποιήσε 4ήμερη εκδρομή στο χωριό με την ευκαιρία των αρχών της 28ης Οκτωβρίου. Ένα πομπόκιαν 40 θέσεων συμπληρωμένο αναχώρησε από την Αθήνα και Πειραιά το απόγευμα της 27(10)83 και μετά από ένα ευχάριστο ταξίδι έφθασε στο χωριό τις πρώτες πρωινές ώρες της 28(10)83.

Το πομπόκιαν με τους εκδρομείς επέστρεψε στην Αθήνα και Πειραιά το βράδυ της 30(10)83 με καθυστέρηση, λόγω της μεγάλης κίνησης που συντάντησε στο δρόμο.

Με φροντίδα του Δ.Σ. της Αδελφότητας την 28 Οκτωβρίου (Εθνική Γιορτή), εβδόμη στην έκκληση του Αγίου Νεκταρίου στο χωριό, δοξολογία και στη συνέχεια επιμνημόσυνη Δέηση στην προαμμή του Θεού Μηλιώνη και στο Ηρώς.

Η Αδελφότητα κατέθεσε στεφάνη στην Προτομή και η Κοινότητα στο Ηρώς. Για την Αδελφότητα το στεφάνη κατέθεσε ο επίτιμος Πρόεδρος αυτής κ. Νικ. Μάνος και για την Κοινότητα ο αντιπρόεδρος αυτής κ. Βασ. Μάνος. Επίσης στην προτομή κατέθεσαν στεφάνη ο τέως Πρόεδρος της Κοινότητας κ. Χρ. Τσιμπεκίδης και ο τέως Πρόεδρος της Αδελφότητας κ. Γεώργ. Νικ. Μηλιώνης.

Η εκτέλεση των προγραμματισμένων έργων στο χωριό, από την Αδελφότητα, για το 1983 ετελείωσε. Μετά από την ολοκλήρωση της αυλής του Σχολείου και την επισκευή των διωφύων δαδών στο υδραγωγείο του άνω συνοικισμού, το Δ.Σ. προχώρησε στην κατασκευή των ταμιευτηρίων και της δρύσης στη «ΒΙΓΛΑ».

Έτσι ταμιευτηρώθηκαν τα ημίματα του δρόμου από το σπίτι του Εμμ. Μάνου μέχρι τη γωνία του σπιτιού του Κων. Αγγέλη, από τη γωνία του Σχολείου μέχρι το αλώνι του Μπάτσου, ο δρόμος προς κάτω συνοικισμό ταμιευτηρώθηκε με την ημερομηνία 11-11-83. Συνεχίστηκε η ταμιευτοποίηση κατά ένα τμήμα (περίπου 20 μέτρων) στο δρόμο των Παπαδαίων και τέλος ταμιευτορώθηκε ο δρόμος στον κάτω συνοικισμό από την «ΚΟΝΤΡΑ» μέχρι το σπίτι του Αν. Μπέτζου. Στη «ΒΙΓΛΑ» καθαρίστηκε από τα μπάζα η παλιά δρύση, η οποία είναι σε καλή κατάσταση. Τοποθετήθηκαν σωλήνες από την υδρομάντευση και έτσι το νερό ρέχει στη δρύση όπως παλιότερα. Επίσης διαμορφώθηκε με εγκαταστάσεις μηχανήματα ο χώρος γύρω από την δρύση.

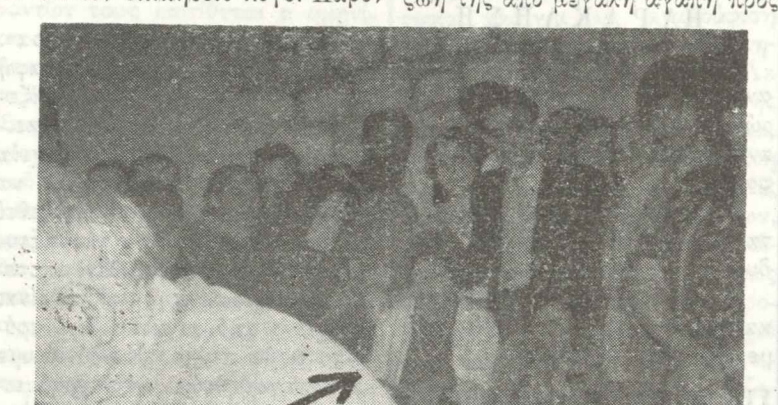
Το Δ.Σ. ανέθεσε σε ειδικό εργαζόμενο την κατασκευή του ημερολογίου της Αδελφότητας για το 1984. Μέχρι τέλος του Νοεμβρίου θα είναι έτοιμο, οπότε από τις αρχές του Δεκεμβρίου θα αρχίσει η διανομή του από τα μέλη του Δ.Σ.

ΕΛΛΗ ΠΑΣΧΙΔΗ

Η ΕΥΕΡΓΕΤΙΔΑ ΤΟΥ ΔΕΣΠΟΤΙΚΟΥ ΠΟΥ ΕΦΥΓΕ

Στις 17 Οκτωβρίου πέθανε στην Αθήνα η μεγάλη ευεργέτις του χωριού μας ΕΛΛΗ ΠΑΣΧΙΔΗ (σύζ. Βικτ. Σπ. Μηλιώνη). Το Δ.Σ. εκφράζει προς τους οικείους του θανόντος τα θερμά του συλλυπητήρια. Αποφάσισε δε να διαθέσει εις μνήμη του και αντί στεφάνου το ποσό των 1000 δρχ. υπέρ των φιλανθρωπικών σκοπών της Αδελφότητας.

Οι συγχωριανοί Βασ. Παππάς, Θεόδ. Μ. Παππάς και Ευάγγ. Παππάς διέθεσαν από 1.000 δρχ. ο καθένας υπέρ της Αδελφότητας για το έργο των ταμιευτηρίων.

Το Δ.Σ. τους ευχαριστεί.

ΑΞΙΕΠΑΙΝΕΣ ΠΡΩΤΟΒΟΥΛΙΕΣ

Από τον Ηπειρωτικό Σύνδεσμο Πειραιώς λάβαμε και δημοσιεύουμε τις δύο πάρα κάτω ανακοινώσεις. Συγκρίνουμε το Δ.Σ. του Συνδέσμου και προτρέπουμε όλους τους αγαπητούς συμπατριώτες να πλαισιώσουν τις αξιέπαινες αυτές πρωτοβουλίες του.

ΑΝΑΚΟΙΝΩΣΗ

Κάνουμε μ' ευχαρίστηση γνωστό, πως η Δέσχη του Συνδέσμου μας που πρόσφατα ανακοινώθηκε τελείως, θάναυ ανοιχτή κάθε Παρασκευή από τις 6-9 το βράδυ, για τα μέλη και τους φίλους μας.

Την απόφαση αυτή πήρε το Δ.Σ. με σκοπό να κάνει τη Δέσχη μία Ηπειρωτική Εστία.

α) Για γνωριμία και συναναστροφή, Ευχαρίστες κι επισκευομητικές συζητήσεις. Ηπειρωτική δική μας συντροφιά και.

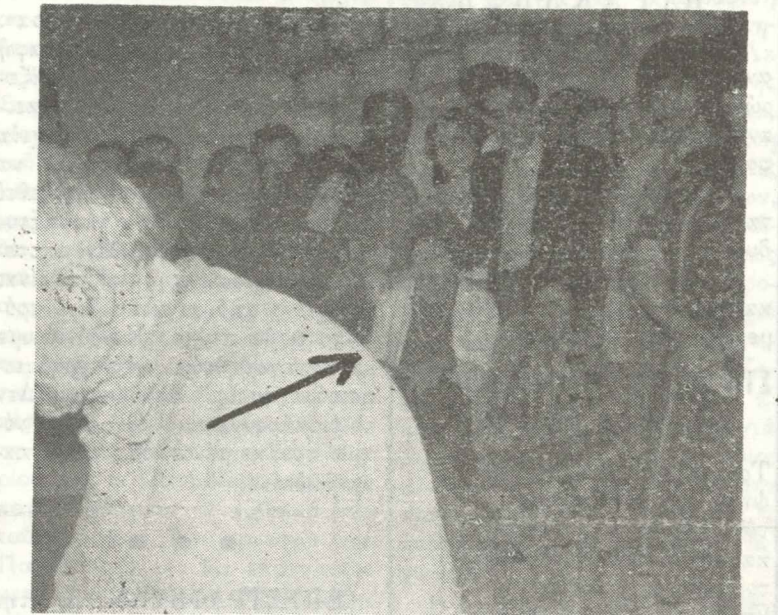
β) Για να μάθουμε να χορεύουμε — τα παιδιά μας κι εμείς οι μεγάλοι (όσοι θέλουν) Ηπειρωτικούς και άλλους Ελληνικούς χορούς, που θα διδάσκονται στη Δέσχη δωρεάν από ειδικό δάσκαλο.

Σας περιμένουμε κάθε Παρασκευή στα γραφεία του Συνδέσμου — Φίλωνος 11 — τηλ. 41.77.378 στον Πειραιά, για ανθρώπινη επικοινωνία και Ηπειρωτική συντροφιά.

Για το Δ.Σ.
Ή Πρόεδρος
Ρένα Σουμάκη
Ο Γεν. Γραμματέας
Βασ. Πλόσκας

ΤΣΙΠΟΥΡΟ ΣΤΟ ΧΩΡΙΟ

Μετά από διακοπή μερικόν χρόνων εξ αιτίας διαφόρων αντιξοιών μοσχοδόλησε πάλι η «μεσαιωνική» μυρωδιά του τσίπουρου. Ο αγαπητός συγχωριανός μας ΤΑΚΗΣ ΤΣΙΜΠΕΚΙΔΗΣ έδωσε την σχετική άδεια κι έτσι αρκετά σπίτια εφοδιάστηκαν με το εκπαραράδοτο ποτό μας. Ευχόμαστε και του χρόνου με υγεία.

Η κείμενη ευεργετιδα ΕΛΛΗ ΠΑΣΧΙΔΗ (σημειώνεται με βέλος) ανάμεσα σε συγχωριανούς της κατά τα εγκαίνια του ιατρείου Δεσποτικού το 1978.

ήταν επίσης και όλο το Κοινοτικό Συμβούλιο με επικεφαλής τον Πρόεδρο κ. ΓΚΟΤΒΕΛΗΝ ΒΑΣΙΛΕΙΟ.

Η ΚΥΡΑ ΕΛΛΗ ΜΑΣ γεννήθηκε στις 31 Δεκεμβρίου το 1905 στο Αιδίνιο της Μ. Ασίας. Το 1922 με την Μικρασιατική καταστροφή βρίσκεται τελείως μόνη χωρίς γονείς, συγγενείς και φίλους στην Κύμη και εν συνεχεία στην Αθήνα. Γνωρίζεται με τον φιλόλογο καθηγητή Ευθύμιο Πασιδίδη, Δεσποτικώτη στην καταγωγή και σύζυγό της και στους συγγενείς της σε αγαθή εργασία στο Παιρ' όλο που τα οικονομικά της δεν είναι και τόσο καλά, εκλέγεται και συμμετέχει κατά την διάρκεια της Κατοχής μέλος στο Δ.Σ. του Σωματείου των Θυμάτων πολέμου, προσφέροντας ανάλογη στήριξη και ανακούφιση στα ορφανά.

Μετά τον πόλεμο δεν ξαναπαντρεύεται, πιστή στον πρώτο άνδρα της ζωής της, αλλά σιγά σιγά δεν παύει να ρωτά και να ενδιαφέρεται για τα προβλήματα και τις ανάγκες της γενέτειρας του ανδρός της, απόδειξη ότι μέσα σε πάρα πολύ μικρό διάστημα και ταφένει με απολυταίως δική της έξοδα νό φτιάξει ένα Ιατρείο στο Δεσποτικό από πελεκητή πέτρα το οποίο είναι κόσμημα στο χωριό μας και στεγάζει και τον αγροτικό γυμνάσιο, το εξοπλίζει με τα απαραίτητα έπιπλα και σκεύη, εν συνεχεία πλακοστρώνει την πλατεία της Αγίας Τριάδας με μαρμαρόπλακα, και τέλος τα φροντίζει και για τους μικρούς της φίλους δωρίζοντας πλήρη παιδική χαρά που τοποθετείται μέσα στα πεύκα.

Αλλά δεν σταματά εδώ. Παθαίνοντας αφήνει σε διαθήκη το μισό φούρνο που έχει στην κυριότητα και βρίσκεται επί της Χαριλάου Τρικούπη 170, στην Κοινότητα Δεσποτικού εις μνήμη του ανδρός της. Ας κοιμάσαι ήσυχη για τον άνδρα που έχυσε και τις αγωνίες που πέρασε για αυτούς τους σκοπούς καλή μας ΕΛΛΗ ΠΑΣΧΙΔΗ. Ολόκληρη περιουσία αφήνει σήμερα στην Αδελφότητα μας χάρις στη μεγάλη σου καρδιά και καλωσύνη. Σου εκφράζουμε την ευγνωμοσύνη μας. Δύσκολα ξεχνάται μια τέτοια προσφορά. Δύσκολα ξεχνάται ένας τέτοιος άνθρωπος.

Η είσοδος θάναυ ελεύθερη. Για το Δ.Σ.
Ή Πρόεδρος
ΡΕΝΑ ΣΟΥΜΑΚΗ
Ο Γεν. Γραμματέας
ΒΑΣ. ΠΛΟΣΚΑΣ

ΤΟ ΠΡΟΗΓΟΥΜΕΝΟ ΦΥΛΛΟ ΚΑΙ ΑΛΛΑ...

Γράφει ο Παναγιώτης Ι. Μάνος

Πριν μερικά χρόνια ο «ΠΑΛΜΟΣ» έκανε ένα θαυμάσιο φύλλο με θέμα τον Ελληνο - ιταλικό πόλεμο του 1940 και ειδικότερα με ό,τι αφορούσε τον τόπον μας και τους ανθρώπους μας τις πρώτες ώρες και μέρες της εποχής εκείνης.

Ήταν ένα υπέροχο φύλλο που σκόρπισε μεγάλη συγκίνηση σ' όλους μας, με την πρωτοτυπία του και την ζωντανή, από πρώτο χέρι, γέυση του πολέμου με τις ωριμότερες και αυθόρμητες περιγραφές των πρωταγωνιστών ηρώων του Μεγάλου πολέμου της πατρίδας μας.

Ήταν ένα αυθόρμητο ξέσπασμα που τελικά έγινε ύμνος και προσκύνημα.

Θα μου μείνει αξέχαστη η περιγραφή του άφθαστου κι ακατάληπτου Γρηγόρη Θωμά Μάνου και προ πάντος το σημείο εκείνο που από «το ματερίζι που θρέθηκε κ' ενώ στη δημοσιά πέρανε στρατός απελεύστα, εκείνος σφυρί ζοντας με το γνωστό Κοσολιαντικό σφύριγμα προσπαθούσε να πιάσει επαφή με Κοσολιανίτη φαντάρο, όσπου το πέτυχε.

Και θα θυμάστε ασφαλώς ποιόν πέτυχε με το επίμονο και τόσο πρωτότυπο μέσον. Τον αδελφό του τον αείμνηστο πρωτοξάδερφο Θεο

χάρη Θ. Μάνο ο οποίος πέρανε για την πρώτη γραμμή με άλλους χωριανούς.

Βάζετε λίγο στο νού σας αυτό το περιστατικό;

Δεν είναι συγκλονιστικό και γεμάτο ρωμιοσύνη;

Δεν θάταν κρίμα να χάνονταν αυτό το μαργαριτάρι που μαρτυράει, που δείχνει πεντακάθαρα την πάστα της φυλής μας;

Εκείνο το ανέλπιστο ξεφάντωμα μου άφησε την πεποίθησή ότι ο ΠΑΛΜΟΣ θα γινόταν ένα θαυμάσιο έθιμο τόσων και τόσων ανθρώπων, χωριανών και κοντοχωριανών που έλαδαν μέρος στον πόλεμο.

Δυστυχώς όμως, αν εξαίρεσου με εκείνο το άλλο, το συγκλονιστικό φύλλο από το χαμύ του ΘΕΟΧΑΡΗ ΜΗΛΙΩΝΗ με κύριο και μοναδικό πρόσωπο σ' αυτό τον ΤΑΚΗ ΤΣΙΜΠΕΚΙΔΗ του οποίου το γράμμα προς τον Νίκο Μηλιώνη που ανάγγελε το σκοτωμό του Θεοχάρη, πρέπει να θεωρείται πραγματικά ανεκτίμητο καμνήλιο του Πολέμου αυτού, εκτός λοιπόν από το φύλλο εκείνο που μόνο αυτό δικαιώνει ακατάσχετα την έκδοσή του ΠΑΛΜΟΣ, κανένα άλλο στοιχείο ή περιγραφή με την οσμή και την

(Συνέχεια στη σελ. 2).

ΤΟΠΟΘΕΣΙΕΣ ΤΗΣ ΠΑΝΑΓΙΑΣ

ΤΟΥ Κ. ΠΑΝΑΓ. ΒΑΤΣΟΥ - ΜΠΑΤΣΟΥ

(Συνέχεια από το προηγούμενο)
Νότια, Δυτικά έως το Λάκκο της Βορίλας είναι των Απάνω Μπατσαίων με τα ονόματα Ριμούγκια, Αλώνη τ' Γκάστη. Στο σημείο αυτό καταλήγει και ο Λάκος της Παναγιάς. Εκεί που ενώ τα ερείπια δεν έβρισκες σφυρί ζοντας με το γνωστό Κοσολιαντικό σφύριγμα προσπαθούσε να πιάσει επαφή με Κοσολιανίτη φαντάρο, όσπου το πέτυχε.

Είναι αναμφισβήτητο ότι η λειτούργεια του συνδέεται με τους κατόικους που έμεναν στην ευρύτερη περιοχή της Παναγιάς καθώς και σε δικούς της Βραστοβάς, 'Α που είναι τα ερείπια της Παλαιάς Εκκλησίας, προπολεμικά είχαν έρθει στην επιφάνεια από κατολήσθη στη παλαιά τάφο με σκελετούς, χωρίς ιδιαίτερα ευρήματα προσανατολισμένοι Βορειο - ανατολικά και ο νεκρός ήταν σκεπασμένος με πλάκες όπως συνηθίζονταν στους πρωτοελληνικούς χρόνους.

Άλλες τοποθεσίες κοντά είναι τα λυθάρια οι «Ζιμπρες» πιά κάτω οι «Καρσκαμνές», το «Τσόγχα» ο «Στάλλος» στη Ράχη ανατολικά προς τον 'Αι Μηνά.

Από το Μητροπαπά ανατολικά η Ράχη μάς δανάει στο Σέλλωμα του Ψάρη. Εδώ είναι ο τόπος συνάντησης των Γουρουνόκρητων της περιαχής μας. Δυτικά είναι το «Αχούρι του Ψάρη» σώνονται τα ερείπια του πάνω στη Ράχη και τα χωράφια των

Επίσης πάνω από το Γκρεμό στο Λάκκο ένα χωράφι αγορασμένο το 1865 από τους Μπατσαίους από κάποιον Κύργιο Καναδό εμπούγκια, Αλώνη τ' Γκάστη. Στο σημείο αυτό καταλήγει και ο Λάκος της Παναγιάς. Εκεί που ενώ τα ερείπια δεν έβρισκες σφυρί ζοντας με το γνωστό Κοσολιαντικό σφύριγμα προσπαθούσε να πιάσει επαφή με Κοσολιανίτη φαντάρο, όσπου το πέτυχε.

Είναι αναμφισβήτητο ότι η λειτούργεια του συνδέεται με τους κατόικους που έμεναν στην ευρύτερη περιοχή της Παναγιάς καθώς και σε δικούς της Βραστοβάς, 'Α που είναι τα ερείπια της Παλαιάς Εκκλησίας, προπολεμικά είχαν έρθει στην επιφάνεια από κατολήσθη στη παλαιά τάφο με σκελετούς, χωρίς ιδιαίτερα ευρήματα προσανατολισμένοι Βορειο - ανατολικά και ο νεκρός ήταν σκεπασμένος με πλάκες όπως συνηθίζονταν στους πρωτοελληνικούς χρόνους.

Άλλες τοποθεσίες κοντά είναι τα λυθάρια οι «Ζιμπρες» πιά κάτω οι «Καρσκαμνές», το «Τσόγχα» ο «Στάλλος» στη Ράχη ανατολικά προς τον 'Αι Μηνά. Από το Μητροπαπά ανατολικά η Ράχη μάς δανάει στο Σέλλωμα του Ψάρη. Εδώ είναι ο τόπος συνάντησης των Γουρουνόκρητων της περιαχής μας. Δυτικά είναι το «Αχούρι του Ψάρη» σώνονται τα ερείπια του πάνω στη Ράχη και τα χωράφια των

(Συνέχεια στη σελ. 4)

